ज्योतिष

Rājāvali of Viśvanātha
Bhaṭṭa - Edited by pt. Rāma
Jiyavana - A work on Astrology
published and printed by
Lālā Anantarāma at Ānanda-
vana Press - Slightly pin-holed
in first two leaves damaging one
or two words and neatly repaired -
loose leaves lithoprint edn.
Benares, 1923 Vik. era. (24)

Bill No. 3/07-08
60
2008-0242

SANS
294.521 13
BHA

अथराजावलिप्रारम्भः

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

DATA ENTERED
Date 02/07/08

1368

ACC No.:

रा॰व श्रीगणेशायनमः अथराजावलीलिख्यते अथप्रभवसमानयनम शाकःसूर्येषुचंद्रैः १५१२ अहीनःशेषःसमाः
१ समाःगताब्दास्तत्रविज्ञेयावत्सरानयनेपुनः याताब्दाःप्रम वर्जितानग॰गुणाश्चन्यांवराप्तो हृता ६०भाद्यंलक्षमि
ताब्देनन्दहना३२केसाब्दशाकेंदुतः ११४दिग्भागाप्तकलापुतंप्रभवतोऽब्दाषष्टि ६०शेषास्मृताशेषांशात्रिघ्न
र्मिहृताद्दिनमुखंमेषार्कतःप्राग्भवेत् २ अत्रदाक्षिणात्याः सौरमानेनसंवत्सरप्रवृत्तिमाहुःतदुक्तं शाकेसार्कैत्तु
तेरवांगे ६०० शेषेस्युःप्रभवादयः अथसंवत्सरफलान्याह कश्यपःइतयश्चाग्निकोपश्च व्याधयःप्रचुराभुवि
प्रभवाब्देमंदवृष्टिस्तथापिसुखिनोजनाः १ दंडनीतिपराभूपावहुसस्यार्घवृष्टयः विभवाब्दे खिलालोकासु
खिनःसुविवैरिणः २ शुक्लाब्देनिखिलालोकाःसुखिनःस्वजनैःसह राजानोप्यतिनिरतापरस्परजयैषिणः ३॥
प्रमोदहे प्रमोदंतेराजानोनिखिलाजनाः पितरोगावीतभयात् निर्वैरिविनाशकन ४न चलंत्यखिलालोकास्वस्व
मार्गात्कथंचनअब्देप्रजापतौनूनंवहुसस्यार्घवृष्टयः ५ अन्नाद्यंक्षुज्यतेशश्वज्जनैरतिथिभिःसह अंगिराब्दे
खिलालोकाभूपाश्चकलहोत्सुकाः ६ श्रीमुखाब्देखिलाधात्रीवहुसस्यार्घसंयुता अध्वरेनिरताविप्रावीतरो
गाविवैरिणः ७ भावाब्देप्रचुरारोगामध्यसस्यार्घवृष्टयः राजानोप्यतिनिरतास्तथापिसुखिनोजनाः ८ प्रमूतपय राम
सोगावःसुखिनःसर्वजंतवः सर्वकामक्रियायुक्तायुवाब्देयुवतीजनः ९ धातृवर्षेखिलाक्षमेशाःसदायुद्धपरा १

यत्राः संपूर्णा धरणि भाति बहुसस्यार्घवृष्टिभिः १० ईश्वराब्दे खिलान्जंतून्पाति धात्रीव सर्वदा पोषयत्यं तु लं
वान्नफलमाषसुव्रीहिभिः ११ अनीतिरतुलावृष्टिर्बहुधान्याख्यवत्सरे विविधैर्धान्यनिचयैः सुसंपूर्णाखिला ध
रः १२ नमुंचंति पयोवाहः कुत्रचित्कुत्रचिज्जलं मध्यमावृष्टिरर्घश्च नूनं व्दे प्रमाथिनि १३ विक्रमाव्दे धराधीशा
विक्रमाक्रांतभूमयः सर्वत्र सर्वदा मेघा मुंचंति प्रचुरं जलं १४ वृषाव्दे निखिला स्मेरा पुष्यंति वृषभाइव विप्रास्त्र
सक्ता विप्रेंद्राः यजंते सततं मखान् १५ चित्रार्घवृष्टिसस्याद्यैर्विचित्रा निखिला धरा निराकुला खिला लोकाश्चित्र
भानोश्च वत्सरे १६ सुभानुवत्सरे भूमौ भूमिपानां च विग्रहः भाति भूर्भूरिसस्याढ्या भयंकरभुजंगमाः १७ कस्यचि
न्निखिलालोकास्तरंति यनिपन्नता नयाहवसतां द्रोगाव्देषु ज्येस्तारणाव्दके १८ पार्थिवाव्दे तुरा ज्ञानः सुखिनः
सुप्रजाभूत्रां बहुभिः फलपुष्पाद्यैर्विविधैश्च पयोधरैः १९ व्ययाव्दे निखिला लोका बहुव्ययपरा भृशं वीरमंते मु
तुरगरथैर्भूमौ भांति सर्वदा २० सर्वजिद्वत्सरे सर्वे जनास्त्रिदशसन्निभाः राजानो विजयं प्राप्ता निभीमसंग्रामभूमिषु २१
सर्वधार्यव्दके भूपाः प्रजापालनतत्पराः प्रशांतवैराः सर्वत्र बहुसस्यार्घवृष्टयः २२ विरोधिवत्सरे भूपाः परस्पर
विरोधिनः भूरिभूतियुता भूमिर्भूरिवारिसमाकुला २३ प्रकृतिर्विकृतिं याति विकृतिः प्रकृतिं तथा तथापि सुखि
नो लोकाश्चास्मिन्विकृतिवत्सरे २४ खराव्दे निखिला लोका न्यान्योन्यं समरोत्सुकाः मध्यमावृष्टिरत्युग्रा रोगैर्भूपा

रा॰व लपंपयुः २५ नंदनाब्दे सदा पृथ्वी वहुसस्यार्घवृष्टयः आनंदोप्यखिलानां च जंतूनां समहीभुजां २६ विजयाब्दे तु राजा
२ नः सदा विजयकांक्षिणः सुखिनो जंतवः सर्वे वहुसस्यार्घवृष्टयः २७ जयसंमंगलघोषाघैर्धरणि भाति सर्वदा ज्ञा
पाब्दे धरणीनाथाः संग्रामजयकांक्षिणः २८ मन्मथाब्दे जनाः सर्वे तस्करा रतिलोलुपाः शालीक्षुप्रवगोधूमै
र्नृपनाभिनवाधरा २९ दुर्मुखाब्दे मध्यवृष्टिरीतिचोराकुलाधरा महावैरा महीनाथा वीरवारणवाजिभिः ३० हेम
लंवेत्वीतिभीती मध्यसस्यार्घवृष्टयः भाति भूर्भूपति स्त्री भारवड्ग विघुल्लतादिभिः ३१ विलंविवत्सरे भूपाः परस्प
रविरोधिनः प्रजापीडास्त्वनर्घत्वं तथापि सुखिनो जनाः ३२ विकार्यब्दे खिलालोका सरोगा वृष्टिपीडिताः पूर्व
सस्यफलं स्वल्पं वहुलं चापरं फलं ३३ शार्वरी वत्सरे पूर्णा धरा सस्यार्घवृष्टिभिः जनाश्च सुखिनः सर्वे राजानः
स्वविवैरिणः ३४ प्लवाब्दे निखिला धात्री वृष्टिभिः प्रवसनिभारोगाकुलात्वीतिभीतिः संपूर्णवत्सरे फलं ३५ शु
भकृद्वत्सरे पृथ्वी राजते विविधोत्सवैः आतंकचोराभयदा राजानः समरोत्सुकाः ३६ शोभकृद्वत्सरे धात्री प्र
जानां रोगशोकदा तथापि सुखिनो लोका वहुसस्यार्घवृष्टयः क्रोध्यब्दे त्वखिला लोकाः क्रोधलोभपरायणाः
इति दोषगणसततं मध्यसस्यार्घवृष्टयः ३८ अब्दे विश्वावसौ राश्च वह्वारोगा धरा सुच सस्यार्घवृष्टयो मध्या भूपा राम
लानानिभवपः ३९ पराभवाब्दे राजास्यात्समरं सह शत्रुभिः आमयः क्षुद्रसस्यानि प्रभुतान्यल्पवृष्टयः २

स॰व मा॰संतिचेदपि ५५ सर्वसस्ययुताधात्रिपालि ताघरणीधरैः पूर्वदेशविनाशःस्यात्तन्न दुंदुभिवत्सरे ५६ त्क्षा
३ हवेनिहताःसर्वेभूपारोगैस्तथाजनाः यथाकथंचिज्जीवंतिरुधिरोद्गारिवत्सरे ५७ रक्ताक्षिवत्सरे सस्यवृ
द्धिर्दृष्टिरनुत्तमा प्रेक्षंते सर्वदान्योन्यं राजानो रक्तलोचनाः ५८ क्रोधनाद्रेमध्यवृष्टिः पूर्वदेशे विशेषतः संपूर्णा
मितरः सर्वभूपाः क्रोधपरायणाः ५९ कार्पासगंधतैले क्रमधुसस्यविनाशनं क्षयमाराणाश्चापिनराजीवंति
क्षयवत्सरे ६० अथसंवत्सरसरीरं रोहिण्यानलभं चवत्सरतनुर्नाभिस्त्वाषू ढूयं सार्पत्हृत्स्यित्तदैवतं चकुसुमं
गलं फलदेहे क्रूरनिपीडिते ग्मनिलजनाभ्याभयं क्षत्कृतपूष्पेमूलफले श्चे पापात्हृदंयसस्यस्यनाशोध्रुवः १
अथराजःफलं चैत्रशुक्लप्रतिपदियोवारोभूपतिर्मतः सूर्येन्नृपे स्वल्पजलाश्चमेघाः स्वल्पं पयोगोषु जनेषुपीडा
स्वल्पं सुधान्यं फलमल्पवृक्षाश्चौराग्निबाधानिधनंनृपाणां १ चंद्रेनृपेमंगलशोभनानि प्रभूतवृष्टिः प्रचुरं च
धान्यं सौख्यंजनानामुदयान्नृपाणां प्रशाम्यतेव्याधिजरानराणां २ भौमेनृपेवह्निभयंजनक्षयं चौरा कुलं पार्थि
वविग्रहं च दुःखं प्रजा व्याधिवियोगपीडा स्वल्पं पयो मुंचति वारिवाहाः ३ बुधस्यराज्ये सजलं महीतलं गृहे गृ
हे तु यंविवाहमंगलं प्रकुर्वतेदानद यां जनोपि स्वस्थं सुभिक्षं धनधान्यसंकुलं ४ गुरोर्नृपेवर्षतिकामदंजलंम राम
हीतले कामदुघाश्च धेनवः पर्जनि विप्रावहवाग्नि होत्रिणां महोत्सवः सर्वजनेषु वर्ततेते ५ शुक्रस्यराज्येवहु ३

श्री

४० प्लवंगाब्दे मर्घवृष्टी रोगचौराकुला धरा अन्योन्यसमरे भूपा जन्तुभिर्हतभूमयः ४१ कीलकाब्दे त्वीतिभीतिः
प्रजाः क्षोभं नृपा हवा तथापि वर्द्धते लोकाः समधान्यार्घवृष्टिभिः ४२ सौम्याब्दे निखिला लोका बहुसस्यार्घ
वृष्टिभिः निर्वैरिणो धराधीशाः विप्राश्चाध्वरतत्पराः ४३ साधारणाब्दे हृस्वईद्रु भयं साधारणं मतः मध्यसं
पद्धराधीशाः प्रजास्तुः स्वस्थचेतसः ४४ विरोधकृद्वत्सरे तु परस्परविरोधिनः सर्वे जनानृपाश्चैव मध्यसस्या
र्घवृष्टयः ४५ प्रमाहवो महारोगो मध्यसस्यार्घवृष्टयः दुःखिना जंतवः सर्वे वत्सरे परिधाविनि ४६ प्रमादीव
त्सरे तत्र मध्यसस्यार्घवृष्टयः प्रजाः कथंचिज्जीवन्ति समात्सर्याः क्षितीश्वराः ४७ आनंदाब्दे खिला लोकाः सर्वे
दानंदचेतसः राजानः सुखिनः सर्वे बहुसस्यार्द्धवृष्टिभिः ४८ स्वस्वकार्यरताः सर्वे समध्यसस्यार्घवृष्टयः राक्षसाब्दे
खिला लोका राक्षसा इव निष्कृपाः ४९ नलाब्दे मध्यसस्यार्घवृष्टिभिः प्रवरा धराः नृपसंक्षोभसंजाता भूरिनस्क
रमी नृपः ५० पिंगलाब्दे त्वीतिभीतिर्मध्यसस्यार्घवृष्टयः राजभिर्विक्रमाक्रान्ता भुज्यते जन्तुमेदिनी ५१ वत्सरे
कालयुक्ताख्ये सुखिनः सर्वजंतवः संतीतथापि सस्यानि प्रचुराणि तथा गदाः ५२ सिद्धार्थिवत्सरे भूपाः शांतवैरा
स्तथा प्रजाः सकला वसुधा भाति बहुसस्यार्घवृष्टिभिः ५३ रौद्राब्दे नृपसंभूतसंक्षोभक्लेशभागिनः सततं त्व
खिला लोका मध्यसस्यार्घवृष्टयः ५४ दुर्मत्यब्दे खिला भूपा लोका दुर्मनयः सदा तथापि सुखिनः सर्वे संग्रा

ग्र·व धिपेऽग्निनकोरे प्रजासुखं मेघाः पयोमुचति गोपयाधुक् देवद्विजाराधनतत्पराः नृपा धरा भवेद्धान्यधनौघपूर्णा २
४ प्रथमधान्यपतौ धरणीसुते गजतुरंगखरोष्ट्रगवामपि प्रभवतो बहुरोगगणो जलं न समसौख्यकरं तु षधान्य
त्वतनु ३ जलधरा जलराशिमुचोऽभ्रतां सुखसमृद्धियुतं निरुपद्रवं द्विजगणाः श्रुतिपाठकरास्तदा प्रथमसस्यपतौ
शनिबोधने ४ सस्यपतौ सुरराजपुरोहिते सकलसौख्ययुताः द्विजपूर्वकाः जलधरा जलदा बहुसस्यदा रसपयांसि
बहुनि वसूनि वै ५ भृगुसुते यदा धान्यपतिर्धरायां मेघा जलं वर्षन्ति शोभनं प्रियं गोधूमशालीक्षुधनप्रियंगुमुद्गसेषु
पुष्पाणि सुखप्रदानि ६ रविसुते यदि धान्यपतौ जनो नृपतिभिः परिपीडितविग्रहः गदभयं तु षधान्यहरं सदा द्
रितवादविवादयुता नराः ७ इति सस्येशफलं धनसंक्रान्तिवारे शो धान्येशाः परिकीर्तितः सस्येशाः पूर्वधान्ये
शाः पश्चाद्धान्यपतिस्त्वयं अथ धान्येशफलं पश्चाद्धान्याधिपे सूर्ये पश्चाद्धान्यं तदा न हि विग्रहं भूभृतां धान्यं मह
र्घं ज्वरपीडनं १ चंद्रे धान्याधिपे जाते प्रजावृद्धिः प्रजायते गोधूमाः सर्षपाश्चैव गोषु क्षीरं न दा बहु २ भूमिजे ग्री
ष्मधान्येशे ग्रीष्मधान्यमहर्घता शालीक्षुघृततैलादि महर्घाणि भवंति च ३ बुधे धान्याधिपे मेघा जलं मुंचन्ति तद्
मशं शैघवेलादेशे च माधवोल्पं च वर्षति गुरौ धान्यपतौ प्राते प्रवगोधूमशालयः पच्यंते सर्वदेशेषु यज्वानो राम
भूरिभूमिजाः ५ भृगुके पश्चिमधान्येशे समर्घं च तलं भुवि रसकार्पासगोधूमाप्रलयं भूरि भूमिजाः ६ शनौ म ४

सस्यसंकुला सुतीव्रवेगाः सरितोंवुपूरिशोभिः फलंति हस्ता वहुगोप्रसूतिर्वसुंधरा पार्थिवसौख्यसंयुता ६ शनैश्चरे भू
मिपतौ सकज्जलप्रभूतरोगैः परिपीड्यते जनः प्रदुंन्रपाणां गदतस्कराग्नेर्भ्रमंति लोकाः क्षुधिताश्च देशाः ७ ॥
इति राजाफलं मेषसंक्रांतिवारेशो भवेत्सोपि च भूपतिः अथ मंत्रीफलं नृपभयं गदतोपि हि तस्करा समचरधा
न्यधनादि महीतलेरसचयं हि समर्घतमं तदा रविरमात्यपदं हि समागतः १ शशिनि मंत्रिगते वहु सस्यवत्यपि
धरा रमते सुखमंडिता विपुलतिवारिधरा वहुवर्षिणो जनपदाः सुखराशिसुशोभिताः २ अवनिजेन नु मंत्रिक
तां गतो भवति दस्युगदाग्निजवेदना जनपदेषु जपं सुषसंचयं न वहुगोषुपयो द्विजकर्म च ३ शशिसुते शुभमंनि
समागते स्वपतिना रमते मदनक्रियां वहुधनं वहुधान्यसमन्वितं यवमसूरिचणान्नसमर्घता ४ विविधधान्य
युता खलु मेदिनी प्रचुरतोयघना मुदिता भवेत् नृपतयो जनपालनतत्पराः सुरगुरौ ननु मंत्रिसमागते ५ भृगु
सुतेन नु मंत्रिपदं गते शलभमूषककशूकरारोहिषः भवति धान्यसमर्घतया भयं जनपदेषु जलं सरितोधिकं ६
रविसुतप्रदि मंत्रिणि पार्थिवा विनयसंरहिता वहुदुःखदाः न जलदा जलदा जनतापदा जनपदेषु सुखं न च
नैव किंचित् ७ इति मंत्रीफलं कर्कसंक्रांतिवारेशः सस्यपः परिकीर्तितः अथ सस्येशफलं सस्याधिनाथे
तरणौ हि पूर्वधान्यं समर्घं वहवोपि चोराः प्रदुंन्रपाणा जलदा जलल्पाः स्वल्पं च सस्यं वहुभूरुहाश्च १ सस्या

श्रिम धान्येशे पश्चाद्धान्यं न पच्यते सस्यं महर्घतां याति स्वल्पं क्षीरं गवामपि ७ इति धान्येशफलं अथार्द्राप्रवेशे यो
वारो मेघेशः परिकीर्तितः अथ मेघेशफलं जलदपे यदि वासरपे तदा सरसि वै रमते जनता रसपवच्चरणे सुनिवा
रसुशालिभिः सुखचयं सुलभं भुवि वर्तते १ शशिनि नीरदपे यदि गोमहिष्यजखरादिषु दुग्धरसं तदा फलव
तीधनधान्यवती धरा विविधभोगवतिननुभोगिनी २ अवनिजे जलदस्य पतौ भुवि श्रुतिविचारविहीनधराम
राः क्वचिदपि प्रचुरं जलमल्पकं क्वचिदपि प्रजरामं वहु तापदं ३ अमृतरश्मिसुते यदि वारीपे वहुजलं तुष धान्यर
सादिकं द्विजवरापजनोत्सुकचेतसो विविधसौख्ययुता धरणी तदा ४ गुरुरपीप्रियदृष्टिकरः सदाऽखिलवि-
लासवति धरणी तदा श्रुतिविचारपरा नरपालकाः ससमृद्धियुताऽखिलमानवाः ५ भृगुसुते जलदस्य पतिर्य
दा जलमुचो जलदादिशिशोभनाः धननिधानयुता द्विजबालकान् पतयो जनतासुखदायकाः ६ रविसुते ज
लदस्य पतौ भवेद्विरलवृष्टिवती वसुधा तदा मनसि तापकरो नृपतिः सदा विविधरोगरता जनता मता इति मेघे
शफलं तुलासंक्रान्तिदिवसे यो वारः सरसाधिपः अथ रसेशफलं रसपतौ तरणौ धरणी तदा विरसभोगरता
ल्पपयोधरा वसनतैलघृतप्रियमानवाः सुखरसं न भुनक्ति महीपतिः १ यदि विधौ रसपे भुवि मानवा नवनवाय
वनिं वुभुजे प्रियां जलधरा वहु वारि विधाय कारसवती घनधान्यवती मही २ यदि धरातनयो रसयो भवेन्नरसाश्च

रा॰व युता जनता शुभा नरपतिर्विषमोजनतापदो न जलदो वहुवृष्टिकरो भुवि ३ रसपतौ द्विजराजसुते महीसुलभधा
५ न्यघनादियुता जनाः प्रमुदिता वरनायकपालिता वहुजलाखिलदेशसुरक्षिता ४ यदि गुरौ रसपे जनसौख्यदा कमल
वंति सरांसि तृणानि च जनपदा द्विजपूजनतत्परा गजसुवाजिरथोपयुता नृपाः ५ यजनयाजनकोत्सवकोत्सुका
जनपदा जलतोषितमानसाः सुखसुभिक्षसुमोदवती धरा धरणिपा हतपापगणाः प्रियाः ६ रविसुते रसपे रस
सस्ययोन जलदा मदद्दाम्बुपयोधराः प्रजगवागजवाजिखरोष्ट्रहा जनपदेषु नरा नरसेयुताः ७ इति रसेशफलं
नक्रसंक्रांतिवारेशो नीरसेशः प्रकीर्तितः अथ नीरसेशफलं नीरसाधिपतौ सूर्ये ताम्रचंदनयोरपि स्वर्णमाणि
क्यमुक्तादेरर्घः वृद्धि प्रजायते १ शुक्लवर्णादिवस्त्राणां मुक्तारजतवाससां अर्घवृद्धिः प्रजायेत शशांके नीरसाधि
पे २ नीरसेशो यदा भौमः प्रवालरक्तवाससां रक्तचंदनताम्राणामर्घवृद्धिर्दिने दिने ३ चित्रवस्त्रादिकं चैव शंख
चंदनपूर्वकं अर्घवृद्धिः प्रजायेत नीरसेशो बुधो यदि ४ हरिद्रापीतवस्त्राणां पीतधान्यादिकं च यत् नीरसेशो यदा
जीवः सर्वेषां प्रीतिरुत्तमा ५ कर्पूरागरुगंधानां हेममौक्तिकवाससां अर्घवृद्धिः प्रजायेत नीरसेशो भृगुर्यदा ६ अ
पः पिंडादिलोहानां कृष्णवर्णादिवस्त्रनः अर्घवृद्धिः प्रजायेत मंदे नीरसनायके ७ इति नीरसेशफलं मीनसंक्रां राम
तिदिने यः फलेशोपि प्रकीर्तितः अथ फलेशफलं द्रुमवतीवरपुष्पवतिधरा प्रमुदिता फलभोगविशेषता ५

वहुजलंजलदोभुविमुंचतिक्वचिदप्रमितंफलयोरविः १ यदिविधुःफलयोद्रुमराशयःफलयुताव्रततिःकुसु
मयुता द्विजमुखावरभोगसमन्वितान्पतयोनयनोटनतत्पराः २ फलपतिर्यदिभूतनयोभवेन्नवहुपुष्पफला
न्वितपादपाः गदभयान्वितदेशजनास्तदान्पतयोवहुविग्रहकारकाः ३ यदिवुधेफलपेफलमुत्तमंजल
धराजलराशिमुचस्तदा वहुतरांकुसुमंकमलैर्युतंजनपदोजनसौख्यमुदान्वितः ४ सुरगुरुःफलनायक
तांगतोगतभयावनराशिमहाद्रुमाः यजनयाजनकौतुकमंदिराश्रुतिविचारपराद्विजपूर्वकाः ५ यदि
भृगुजेधराम्बुकुमारमहीरुहराशयः वहुफलानरनाथसुभोगदाद्विजवराःश्रुतिपाठपराय
णाः ६ यदिशनिःफलपःफलहाभवेत्जनितपुष्पगणस्यद्रुमस्यच हिमभयंवरतस्करजंतदाजनपदो
गदराशिसमाकुलाः ७ इतिफलेशफलं कन्यासंक्रांतिदिनेयोधनेशःपरिकीर्तितः अथधनेशफलं
द्रविणपेयदिवासरपेतदावणिजतोवहुद्रव्यसमागमः गजतुरंगममेषखरोष्ट्रतोधनंचपलंभतेक्षयवि
लघतंनृपसौख्यदं २ अससममौल्यकरोधरणीसुतःशारदितापकरःस्तषधान्यदत् सहसिमासिम
वद्विगुणांतदानरपतिर्जनशोकविधायकः ३ द्रविणपोहिमरश्मिसुतोयदाविविधसंग्रहवस्तुफला

ग·व र्घदः द्विजवराजपयत्नसुसंयुता ऋषिविशेषविशेषितमानसाः ४ सुमनसां च गुरुर्द्रविणाधिपो वणिजन्नतिपराः सु
६ खभाजनाः फलितपुष्पितभूमिरुहाः सदा विविधद्रव्ययुता भुवि मानवाः ५ द्रविणयो भृगुजो द्रविणेभुताः स
मधनाः सकलानतु मानवाः समसुखाः क्रयविक्रयजीविनो नृपतयो जनपालनतत्पराः ६ द्रविणये रविजे
विरलं धनं गदरता धरणीपतयः सदा अधनता वणिजां कृषिजीविनां द्विजवराः परपीडितमानसाः ७
इति द्रव्येशफलं सिंहसंक्रान्तिदिनया दुर्गेशः परिकीर्तितः अथ दुर्गेशफलं नगविशेषकरस्तरणिस्तदा
गनभया नरराजपुरोगमाः समधिकेन तदा नृपजोन्मुज स्वपथि संव्रजतां न भयं क्वचित् १ गढपतिः श
शलांछनको यदा नृपसुराज्यविलासितपौरजाः बहुधने सुजनागर संभोगिनो नरवरा वरवर्णिनविग्रहाः २
अवनिजो गढनायकतां गतो विविधदुःखवियोगसमन्विताः जनपदेषु जनाः क्रयविक्रयो भयविशेषत
यानफलं क्वचित् ३ विषमसाम्यसुखं शशिजे प्रभो भवति राष्ट्रजनेषु विशेषता शशिसुते यदि कोटकपाल
के पथि षड्द्रव्यवतां न भयं क्वचित् ४ सुरगुरौ गढपे नयशोभिता नरवरा नरयाः करयालिनः गिरिषु वेनगरे
सु समं सुखमति द्विजशालिनां निशं ५ नगदेशविशेषपतिर्यदा भृगुसुतो बहुसौख्यकरो मत राम
ः विनयवाणिज्ये गुरु समः सुखो नगवनं निकटे पि च दूरतः ६ रविसुते गढपालिनि विग्रहैः सकलदेशग ६

ताश्च निताजनः चिविधवैरिविशेषितनागराः कृषिधनं शालभैर्म्मूषिनंभुवि इति कोटपालफलं शाकः सूर्येषुचं
द्रेश्च १५१२ हीनः शेषसमाः समाः द्विगुणाः सूर्यभक्ताः सर्वशेषेनागाः सुवद्धिताः १ सुवर्द्धुनंदिसारश्च कर्कोटकः
पृथुश्रवः वासुकिस्तक्षकश्चैव कंबलाश्वतरावुभौ २ हेममालीनरेंद्रश्च वज्रदंष्ट्रवृषस्तथा एषांफलानि जनाः
श्लाघनं श्रेष्ठं सुवृष्टिर्जायते सदा अर्धमहर्घतां यातिसुवर्द्धौ नागसंज्ञके १ ल्प जीर्णारोग संभूतालोका व्याधि
प्रपीडिताः कंवले जायते स्वस्थ धर्माधर्मविचारवत् २ बहुतोयवती भूमिः सुतरां वेपरीतने पापवुद्धीरतालोका
द्विजपीडाप्रदायकाः ३ दिव्यवृष्टिर्भवेन्मेघः सर्वसस्यवतीधरा गोधूमाश्चरणकाश्चैव गोमहिष्यश्च दुर्लभाः
४ खंडवृष्टिर्भवेन्मेघाजलेंद्रे च नृपाभ्दयं गोमहिष्यादिपीडा च लोकाश्च चिंतितामृजा ५ मेघाश्च सबलाश्चैव
खंडखंडे महत्सुखं वज्रदंष्ट्रे सुभिक्षं च पयोघृतधनेपुन ६ समर्घं जायते धान्यरोगदं दक्षिणापथि प्राच्यांस्व
ल्पपयोदौस्थ्यं समातररिविषप्रदं ७ भोजनः सुवृष्टिर्द्विजाधाधर्मसंरताः सुभिक्षं समभारोग्यं सुवाधेनृपपूजितं ८
वहुक्षीरघृतागावावहुसस्याचमेदिनी नंदशालोधनप्राप्तैः लोकेवैनिरूपद्रवं ९ तस्करैः पीड्यते लोकाधर्मभ्रष्टा
शाल्पसौख्यकाः अल्पवृष्टिकरोनित्यं कल्पदोजलदोभुवि १० नातिवृष्टिकरोमेघोमहर्घं चक्रमाणके पृथु
श्रवसिनद्रव्यंराजानः शांतिविग्रहाः ११ मेघाश्च सजलाश्चैव वहुसस्याचमेदिनी मेघवासुकिदेवे शिगोमहि

रा·व
७

ष्यादिजंसुखं १२ इतिद्वादशनागफलं अथनवमेघानयनं शाकःसूर्येषुचंद्रैश्वै १५१२ हीनःशेषसमाःस
माःगतास्तनवभिस्तष्टाःशेषंहाराद्धिशोधयेत् १ ततश्चावर्तसंवर्त पुष्करद्रोणकालकाः नीलश्ववरुणोवा
युस्तमोमेघास्त्वनानव २ एतेषांफलं आवर्तेमंदतोयंचसंवर्तेवायुपीडनंपुष्करेमंदतोयंचद्रोणेवृष्टिःसुशो
भना ३ अल्पवृष्टिश्चकालेस्यान्नीलःक्षिप्रंप्रवर्षति वरुणेत्वर्णवाकार वायुर्वर्षाविनाशनं ४ तमो
मेघेनवृष्टिःस्यान्मेघानांफलमीदृशं केचित्तुमेघचतुष्टयमाहस्तेषामानयनं ५ त्रिभिर्गताब्दाःसहीताश्चतु
र्भिःशेषंभवेद्दंवुपतिःक्रमेण आवर्तसंवर्तकपुष्कराश्चद्रोणाश्चतुर्थोमुनिभिःप्रदिष्टः ६ फलं आवर्तेछन्न
वृष्टिश्चसंवर्तेजलपूरिता पुष्करेमंदवृष्टिःस्याद्द्रोणोवर्षतिसर्वदा ७ अथद्वादशनागानयनं गताब्दाद्वियुताःसू
र्यभक्तास्तत्रविशेषतः सुवुद्धोनंदिसारीचकर्कोटकपृथुश्रवाः वासुकिस्तक्षकश्चैवकंवलाश्वतरौ वुभौहे
ममालीनरेंद्रश्चवज्रदंष्ट्रोवृषस्तथा फलंचसुवुद्धौ वृद्धि कर्तीचवृष्टिःकर्षणासंमता नंदिसारेमहावृ
ष्टिर्नंदंतेचमहाजनाः १ कर्कोटकेजलंनास्तिनिधनंचमहीपतेः पृथुश्रवाजलंस्वल्पंसस्यहानिःप्रजायते २ वा
सुकिंसस्यकर्ताचवहुवृष्टिकरःशुभः तक्षकेमध्यमावृष्टिर्विग्रहोनिर्धनंध्रुवं ३ कंवलेमध्यमावृष्टिःसस्य
भवतिशोभनं जायतेश्वतरेस्वल्पंजलंसस्यंविनश्यति ४ हेममालिमहावृष्टिर्नरेंद्रेस्रवतेमही ॥ वज्रदंष्ट्रेल्पना

राम
७

Centre for the Arts

ष्टिरूषेस्यादीतितोभयं ५ केचिन्नागाष्टकमाहुस्तेषामानयनं शाकोरसाग्निसंयुक्तोवसुभिर्भागशेषतः अनंता
दिक्रमेणैवचाष्टौनागाःप्रकीर्तिताः १ अनंतोवासुकिःपद्मोमहापद्मस्ततस्तक्षकः कुलीरःकर्कटःशंखश्चा
ष्टौनागाःप्रकिर्तिताः १ अथसप्तवातानयनं शाकःशशांकसंयुक्तोमुनिभिर्भागशेषतः आवहादिक्रमे
णैवसप्तवाताःप्रकीर्तिताः १ आवहःप्रवहश्चैवसंवहोनिवहस्तथा उद्वहो
विवहःप्राणःसप्तवाताप्रकिर्तिताः २ अथरोहिणीचक्रं मेषार्कदिनभाद्गुस
द्दयंमध्ये हूपंतटे एकंगीरोद्वयंसंधौचतुर्दिक्षुतथान्यसेत् साभिजितिक्रमेणै
वफलंयत्रतुरोहिणी अतिवृष्टिःसमुद्रेस्यात्तटेवृष्टिर्वर्षणं गिरौसंधौखंड
त वृष्टिस्स्यादूःपूर्वसूरयः २ मेषार्काद्धिसख्यावसुपितृकुभुङ्भिन्नयुग्मेऽतिवृ
ष्टिंकुलेवृष्टिद्विदैवार्यममममहरिभाजांध्रिमूलाहिचांद्रेदास्त्वार्द्रे ज्यावुबध्याभि
जित्तनिलकरखंडवृष्टिंतुसंधौचित्रादित्यास्यविश्वेदिशतिजललवंरोहिणी
णी पर्वतस्था इतिरोहिणीचक्रम् अथत्स्वार्द्राप्रवेशातिथ्यादिफलंजगन्मोहने प्र
तिपद्यदिचार्द्रायांप्रवेशःशुभदोरवेः द्वितीयेसस्यवृद्धिःस्यात्तृतीयेत्वीतितो

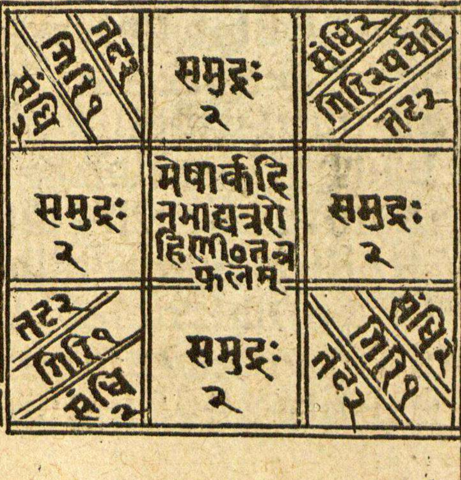

ग-व भयं १ चतुर्थ्यामशुभाः प्रोक्ताः पंचम्याममृतोपमः षष्ठ्यां धनसमृद्धिः स्यात्सप्तम्यां क्षेममुत्तमं २ अष्टम्यां स
८ स्यवृद्धिः स्यान्नवम्यां त्वीतितो भयं दशम्यां शुभदः प्रोक्त एवं एकादश्यां सुभिक्षस्य कृत ३ द्वादश्यां शुभदः प्रोक्तस्त्र
योदश्यां जलप्रदा भूतेत्वर्घविनाशाय पूर्णे पूर्णफलप्रदः ४ अमायां राज्यनाशाय पक्षयोरुभयोरपि राज्ञः
स्वपक्ष परपक्षयोर्विनाशायेत्यर्थः वस्तुतस्तु शुक्लः कृष्णयोरुभयोरपि पक्षयोः फलमिति सर्वं समंजसं
अथ लग्नाहक फलं युग्माजगोमीनगते शशांके रविप्रदा कर्कटके प्रयाति जलं न सन्ताहं हरिकार्मुकाधर्ये मकेच
कन्यामृगयोरशीतिः कुलीरकुंभालितुलागते द्वौ अजेद्रविः षड्वतिस्तदानिं अथ वारफलं रौद्रे कौ भानु
वारे स्यात्सर्वेत्रोपशुनाशनं सोमे सुभिक्षदः प्रोक्त भौमे निधनमाप्नुयात् ३ आपालोके राजा वधे क्षेमं गुरौ चार्थ
समृद्धये शुक्रे शांतिकरः प्रोक्तो मंदे मंदफलं भवेत् ६ इति वारफलं प्रविष्टे रौद्रे नक्षत्रे स्वश्विन्यां च शुभम
वेत् भरण्यामशुभं प्रोक्तं कृत्तिकायाम वर्षणी धातृदृपसुभिक्षं स्यात् रौद्रस्त्रे रौद्रं भवेत् पुष्ये जलप्लुतालो
कास्त्वाश्लेषे वाभिद्रुये सार्पे भेदारुणं प्रोक्तं सर्वसौख्यविनाशनं मघायां स्वल्पवृष्टिः स्याद्भाग्ये कीर्तिकरं ज
लं ३ उत्तरात्रितये वृद्धिः करे सर्वसुखावहं चित्रायां चित्रधान्यानि सदा शुभफलं भवेत् ४ स्वातौ सस्याभिवृ राम
द्धिः स्याद्विशाखा रोगनाशनं मित्रे सर्वमहीपाला संतुष्टाः सर्वजंतवः ऐंद्रे सर्वभयं कुर्यान्मूले सर्वभयावहः ८

५ तोयभे चातियुद्धं स्याद्वृष्टिश्च भे श्रवणेऽशुभं वासवर्क्षे तु धरणी संपूर्णफलदायिनी ६ शतभे जलसंपूर्णा पूर्वाभा
द्रे सुशोभनं नृपविध्वंसनादीनि पौष्णर्क्षे कुरुते ध्रुवं ७ अथ योगफलं विष्कुंभः प्रीतिरायुष्मान्सौभाग्यः शो
भनस्तथा विष्कुंभपंचके चैव रौद्रेऽर्कस्य प्रवेशने १ सुभिक्षं जलसंपूर्णा नृपाः स्वस्थाः सुखप्रदाः अतिगंडे ति
युद्धं स्यात्सुकर्मा च सुकर्मदः २ धृतियोगे तु सर्वत्र धैर्यं वा श्च नृपाः सदाः शूलगंडौ दोषकरौ वृद्धिर्हुंकृत विशेष
तो ध्रुवोऽप्यत्र शुभदः परिकीर्तितः व्याघातो जननाशाय हर्षणः परितोषदः ४ वज्रयोगे सर्वजनाः पीड्यंते व
र्षणं क्वचित् सिद्धौ सस्याभिवृद्धिः स्याद्व्यतीपाते धनक्षयः ५ अल्पवृष्टिर्वरीयांसस्तु परिघश्चार्थनाशनः शि
वे शिवं स्यात्सस्यस्य सिद्धिः साध्यो सुभिक्षदो ६ शुभशुक्लौ हर्षकरौ जनानंदकरावुभौ ब्रह्मयोगे मध्यफलं वृष्टी
रौद्रे प्रजायते ७ वैधृतौ च महारौद्रं रौद्रे सूर्यप्रवेशनात् दुर्भिक्षं निर्धनं व्याधिं कुर्यादेतत्फलं स्फुटं इति योगफलं
अथ वेलाफलं वसिष्ठः पूर्वाह्णकाले जगतो विपत्तिर्मध्ये दिने त्वल्पफला च मेदिनी अस्तंगतार्द्रा बहुसस्यसं
पत्क्षेमं सुखं स्थिरमर्द्धरात्रे आर्द्राप्रवेशे यदि भास्करस्य चंद्रस्त्रिकोणे यदि केंद्रगो वा जलाश्रितासौम्यनिरी
क्षितश्चेत्संपूर्णसस्या वसुधा तदा स्यात् २ दिवार्द्रा सस्यनाशाय रात्रौ सस्याभिवृद्धये अस्तोदये तु रात्रे वा समर्घं
बहुवृष्टयः ३ इत्यार्द्राप्रवेशतिथ्यादिफलं अथ वर्षाधान्यादिविश्वानयनं शाकः त्रिगुणोऽपानगमा नितश्च

रा॰व॰ शेषंद्वि निघ्नंशरसंयुतंच लब्धंच शाकंचपुनःप्रकल्प्यपूर्वोक्तवत्सु खलुविंश्वकाख्याः १ वर्षाश्च धान्यंतृण
९ शीततेजौवायुश्च वृद्धिःक्षयविग्रहौच इत्यादिपूर्वोक्तमुदाहृताश्च विंशोपकावत्सरवस्तुषुच २ शाकःसागर ४ ताडि
तोनगत्ह्रतोलब्धंनिधायतच्छिष्टंषहस्त २ हतंगुणेचसहितंकृतं ८ सुषुप्तिःक्रमात् व्यालस्यंततउद्यमश्चगदि
तःशांतिस्तथान्क्रोधयुग्दंभोलोभमयोत्सवश्चगदितःपापंचपुण्यंतथा ३ शाकाब्दंवसुभिर्निघ्नंनवभिर्भागमा
हरेत् शेषंतुद्विगुणीकृत्यरूपमत्रापियोजयेत् ४ उग्ररसःफलोत्पत्तिर्व्याधिश्चव्याधिविनाशनं सदाचारोप्य
नाचारोमरणंजनिरेवच ५ देशस्योपद्रवस्वास्थ्यचौराकुलभयंतथा चौरोपशमनंचाग्निभयंचाग्निशमस्त
था ६ शाकोंगघ्नोंक ९ ह्रच्छेषद्विघ्नंन्यास्यमवासतः सस्यस्याप्यापदं काश्चशलभामूषकाःशुकाः ७ हेमंता
न्नंस्वचक्रंचपरचक्रमितीतयः शाकःपंच भिःसप्तभिर्गोभिरीशै ११ श्चतुर्दशहतःसप्तभक्तावशिष्टं ८ द्विनिघ्नं
त्रिभिर्युक्तमुद्भिज्जराधंडजस्वेदजानांहिविंशोपकाःस्युः ९ शाकार्धंजीवयुग्राशियुक्तेनेनशाकात्फलं तत्संख्या
कोभवेद्द्रुमःपापतेनोनविंशतिः १ अथआयव्ययसाधनं रवेरंगानि ६ चंद्रस्यतिथयो १५ ष्टौ ८ कुजस्यच ज्ञस्या
ष्टि १७ गुरवेकोन १९ विंशतिरथोभृगोः एकविंशति २१ राख्यानामंदस्यदशसंमिताः स्वस्वामिवर्षाधिप राम
वत्सरैक्यंनिघ्नंशराशैस्तिथिभक्तशेषं न्यायोयलब्धिस्त्रिगुणाशशाशांतिष्युघ्नतांशेषमितोव्ययःस्यात् स ९

स्वामी	मं	शु	बु	चं	र	बु	शु	मं	बृ	श	श	बृ	०
रा	मे	वृ	मि	क	सिं	क	तु	वृ	ध	म	कुं	मी	रा
र	२ १४	११ ५	१४ २	८ २	११ ११	१४ २	११ ५	२ १४	५ ५	८ १४	८ १४	५ ५	र
च	१४ २	८ ११	११ ८	५ ८	८ २	११ ८	८ ११	१४ २	२ ११	५ ५	५ ५	२ ११	च
मं	८ १४	२ ८	५ ५	१४ २	२ १४	५ ५	२ ८	८ १४	११ ५	१४ १४	१४ १४	११ ५	मं
बु	५ ५	१४ ११	२ ११	११ ८	१४ २	२ ११	१४ ११	५ ५	८ ११	११ ५	११ ५	८ ११	बु
बृ	११ ५	५ १४	८ ११	२ ११	५ ५	८ ११	५ १४	११ ५	१४ ११	२ ८	२ ८	५ १४	बृ
शु	२ ८	११ १४	१४ ११	८ ११	११ ५	१४ ११	११ १४	२ ८	५ १४	८ ८	८ ८	५ १४	शु
श	१४ १४	८ ८	११ ५	५ ५	८ १४	११ ५	८ ८	१४ १४	२ ८	५ २	५ २	२ ८	श

क्रूरराशीरपिक्रूरराशिर्व्ययोधिकः श्चापिशुभोद्धमध्यः
वर्गःशुभोवाथवभोधियश्चेल्ला भोधिकोलाभकरोविचि
सः १ शाकंतुद्विगुणीकृत्यत्रिभिर्न्यूनंतुकारयेत् सप्तभि-
स्तुरेद्भागंशेषंफलमादिशेत् २ एकचत्वारिसुभिक्षंमह
र्घंतुद्विपंचयोः त्रिषष्टंमध्यमंप्रोक्तंशून्येशून्यमितिक्र-
मात् ३ ज्येष्टस्यप्रथमेपक्षेप्रतिपत्तुयदाभवेत् रवौक्षुषि
विनाशायसोमेसुर्भिक्षमाप्नुयात् १ भौमेव्याधिभयंप्रो
क्तंचंद्रपुत्रेसुभिक्षकं गुरौसस्यविवृद्धिःस्यात् शुक्रेसौ-
ख्यंभवेन्नृणां अथवादैवयोगेनशनिवारोयदाभवेत्
जलशोषःप्रजानाशोछत्रभंगोविधीपते मार्गशीर्षादिमा
सेषु ५ शुक्लपक्षेतिथिक्षयः छत्रभंगप्रजापीडांदुर्भिक्षं
चसमादिशेत् १ वत्सरंद्विगुणंकृत्वात्रिभिर्न्यूनंतुकारये

रा॰व॰ त् सप्तभिश्च हरेद्भागं शेषेण फलमादिशेत् १ आर्द्रि चत्वारि सुभिक्षं महर्घं तु द्विपंचयोः त्रिषट् मध्यमं
१० ज्ञेयं शून्ये शून्यमिति क्रमात् २ अथ गुरूदयवशेन वर्षफलं नक्षत्रेण सहोदयमस्तं वा याति येन देवपतिमं
त्री तत्संज्ञं वक्तव्यं वर्षं मासक्रमेणैव १ वर्षाणि कार्त्तिकादीन्याग्नेयपादद्वयानुयोगीनि क्रमशो स्त्रिभं तु पंच
ममुपांत्यमंत्यं च षट्‌ वर्षं २ फल्गुं सस्यानि वृत्तकार्पासतैलादि सुखराज्ञयः चैत्रवर्षं भवेद् वृष्टिर्नृपसौख्यफ
लप्रदा १ अर्घविविधं भावेन जायते द्विगुणं परं निरुजा निर्भयालोकाः वैशाखे जनपूजिताः २ तस्करैः पापरोगै
र्वापि द्यते   पीड्या जनाः अमंते खेद्यपाभूम्यां निर्द्रव्यो ज्येष्ठसंज्ञके ३ अर्घं महर्घतां याति शान्तवैरमयं
भवेत् आषाढे स्वल्पवृष्टिश्च तुषधान्यमहर्घता ४ मनोह्लादं प्रकुर्वंति जनाः सौख्यसमायुताः श्रावणे वृष्टिर
त्युग्रा गोमहिष्यादिजेवयं ५ अर्घं महर्घतां याति धनधान्यसमं भवेत् मेघो वर्षति तोयानि सर्वदा भाद्रवर्षे
के ६ सुभिक्षं पूर्वधान्यस्य ज्वररोगाकुलं जगत् आश्विने शोभना वृष्टिर्नृपसौख्यकरी सदा ७ पापवुद्धिरता
लोका भवंति कार्तिके सदा देवतानैवमन्यंते राज्यपतनं करैर्हतं ८ कार्पासादिमहर्घं स्यात्क्रोधूमं शालितैलकं मे
घा वर्षंति देवापि मार्गशीर्षविशेषतः ९ ज्वरा रोगक्षुधार्ताश्च नानाजनपदाः सदा महर्घं तु त्रयो मासा पौ राम
षस्य मेन ततः परं १० सुभिक्षं पूर्वमासायां मध्यमं पश्चिमे तथा उत्तरे रौरवं माघे वर्षे धान्यमहर्घता ११ सु १०

॥ विंशोत्तरीमतेनआयव्ययचक्रं ॥

रा	मे	वृ	मि	क	सिं	क	तु	वृ	ध	म	कुं	मी	श्री
सूर्य	१४ ११	८ ५	१४ २	८ ११	११ ११	१४ २	८ ५	१४ ११	११ २	५ ५	५ ५	११ २	सू
चंद्र	११ १४	५ ८	११ ५	५ २	८ १४	११ ५	५ ८	११ १४	८ ५	२ ८	२ ८	८ ५	चं
मंग	२ १४	५ ५	२ ५	११ १४	१४ ११	२ ५	५ ५	२ १४	१४ २	८ ४	८ ४	१४ २	मं
बुध	२ ५	११ ११	२ ११	११ ५	१४ २	२ ११	११ ११	२ ५	१४ ८	८ ११	८ ११	१४ ८	बुध
बृ	१४ २	८ ११	१४ ८	८ ५	११ २	१४ ८	८ ११	१४ २	११ ८	५ ११	५ ११	११ ८	बृ
शु	११ ५	५ १४	११ ११	५ ८	८ ५	११ ११	५ १४	११ ५	८ ११	२ १४	२ १४	८ ११	शु
श	८ ५	२ १४	८ ११	२ ८	५ ५	८ ११	२ १४	८ ५	५ ११	१४ ११	१४ ११	५ ११	श
*	*	छ	र	चं	म	बु	बृ	शु	श	श्री	छ	*	*

६ १० ७ १७ १६ २० १९

भिक्षंप्रचुराहृष्टिरुत्तरेयाम्यपश्चिमेपूर्वेस्यांरोरवंघोरंफा
ल्गुनेवत्सरेशुभं १२ इतिगुरुवर्षफलं अथगुरुराशिफ-
लं यदादेवगुरुर्मेषेसुभिक्षारोग्यसंपदा राजानोयुद्धनिर
तास्तदामेघाःसुवृष्टिदाः १ जीवेवृषेसुभिक्षंस्याद्घोरसस्य
महर्घता स्त्रियोबालाश्चपशवोविनश्यंतिनसंशयः २ य
दामीथुनगोजीवस्तदादुर्भिक्षतोभयं नृपाणांविग्रहस्त
त्रसस्यनाशमवर्षणं ३ कर्कस्थितेदेवपूज्येसुभिक्षारो
ग्यसंपदः भवत्यत्रनसंदेहोवासवश्चप्रवर्षति ४ सिंह
राशिगतेजीवेसर्वसस्यमहर्घता भवत्यत्रनसंदेहापृथ्वी
धान्यसमन्विता ५ कन्याराशिगतेजीवेजलंवर्षतिवारि
दाः प्रजास्तत्रनिरातंकासुभिक्षारोग्यसंपदा ६ तुला
राशिगतेजीवेप्रजाव्याधिप्रपीडिताःअन्नंसवर्द्धतां

यातिक्वचित्तस्यमहर्घता ७ यदावृश्चिकराशिंचदेवपूज्योसमाश्रितः अन्नंदुर्लभतां
यातिमेघावहुजलप्रदाः ८ कार्मुकेचगतेजीवेगोधूमादिमहर्घता वर्षाकालेचसस्या
निमहर्घातितिलागुडाः ९ मकरस्थेदेवगुरौमहावृष्टिश्चजायते विग्रहंयांतिराजानः
स्त्विभिर्मासेसुभिक्षकं १० कुंभेयदागुरुर्याति प्राच्यांदुर्भिक्षपिडिताः पेदासुरगुरुर्मी
नेप्राच्यामन्नसमर्घता ११ शनिराशिफलं, मेषशनौगुर्जरेषुप्रवासस्वार्बुदेवृषे मिथुने
जायतेपीडास्थलीमूलेतथैवच १ कर्केकाश्मीरवाधास्याल्लुन्मस्थमगाधिपे शनै
श्चरेचकन्यायांमालवायाचसंक्षयं २ तुलावृश्चिकचापेषुयदियातिशनैश्वरः नवर्ष
तितदामेघोपृथ्वीदुर्भिक्षपीडिता ३ सुभिक्षंमकरेकुंभेजायतेवहुधाशनौमीनेचसर्व
लोकानांदुर्भिक्षेनक्षयोभवेत् ४ यस्मिन्नृक्षेभवेत्सौरीतस्मिन्विंशतियाजयेत् सप्त
भिश्चहरेद्भागंशेषजिह्वाशनैश्चरः ५ अग्निचौर्यविषयोगश्चजलपुदुस्तथैवच दुर्भि
क्षंपशुनाशंचसप्तजिह्वाफलंस्मृतं ६ अथअधिमासफलं अल्पवृष्टिर्भवेन्मेघो
विग्रहोभूभृतांभवेत् अल्पक्षीरघृतागावोयदाचैत्रद्वयंभवेत् १ सुभिक्षंचपशुभाद्र

का	कृ०रो०	१	२
मा	मृ०आ०	२	२
पो	पु०पु०	३	२
मा	आ०म०	४	२
फा	पू०उ०ह०	५	३
चैत्र	चि०स्वा०	६	२
वै	वि०अ०	७	२
ज्ये	ज्ये०मू०	८	२
आ	पू०उ०	९	२
श्रा	श्र०ध०	१०	२
भा	श०पू०उ०	११	३
आ	रे०अ०भ०	१२	३

ष्टि घनधान्यसमाकुलं घृतंतैलंचकार्पासंसुभिक्षंमाघवद्धये २ विदुरंभूमिपाह्नीतिस्तस्करादिभयंभ
वेत् घृतंतैलंतथाधान्यंमहर्घंस्याद्द्विजेष्टके ३ तुषधान्यादिवृद्धिःस्यात्तैश्चरोगोतिवृष्टिनःराज्ञांसुखकरा
भूमिराषाढवृद्धितयंप्रदा ४ दुःश्रावणेतिदुर्भिक्षंस्वल्पवृष्टिर्महद्भयं पापबुद्धिरतालोकाराजानःक्रूरशा
सनाः ५ दुर्भाद्रेक्षेममारोग्यंसस्यनिष्पत्तिरुत्तमा बहुक्षीरघृतागावोवृष्टिःकर्षकसम्मता ६ सस्यमहर्घंता
याति स्वल्पवृष्टिर्भयंनृपात् ज्वरादीनिचस्वल्पानिगजवाधाश्विनद्वये ७ इत्यधिमासफलं अथार्कसंक्र
मेकादिवारफलं संक्रांतिरादित्यदिनेसमस्ताःकुर्वंतियुद्धंनृपतेर्भयंच धान्यंमहर्घंत्वतिरोरवंचप्रजाय
तेदुःखितहीनदानं १ बलंसुभिक्षंबहुधान्यसंकुलंप्रकुर्वतेदानेदयांनृपाश्च सर्वाणिधान्यानिरसश्चस
र्वंकरोतिचंद्रेरविसंक्रमंच २ कुजस्यवारेरविसंक्रमंभवेत् करोतिपृथ्व्यांनशुभंमहर्घं अन्नंचतैलंचगुडंरसंच ।
कर्पूरभांडानिभवंतिसर्वे ३ बुधेदिनेसंक्रमणंचभानोर्महर्घवस्त्राणिभवेच्चधान्यं जनसौख्यंलोकाःसभया
धरित्रीवर्षासमास्यादतिमंदवृष्टिः ४ गुरोर्दिनेसंक्रमणंहिभानोर्महीसदानंदतिहेमधारया पर्जंतिवि ।
प्रावहवोग्निहोत्रिणोमहोत्सवंसर्वजनेषुनित्यं ५ भृगोर्दिनेसंक्रमणंरवेश्चसुवर्णधान्यांवरपुष्पवृद्धिःवा
हागजावाजीखरोष्ट्रकादिमाषास्तिलाक्षाररसादिभूरि ६ शनेर्दिनेसंक्रमतेचभानुर्दुर्भिक्षमन्नादिभवेद्ध

रा॰व॰ रिन्यां कार्यासखर्जूररसादिसर्वस्वल्पंचधान्यंतिलमाषसंयुतं ७ इतिसंक्रांतिप्रवेशेवारफलानि संव
१२ त्सरंपटविन्यस्तश्रृणोतियोहिभक्त्या नस्यग्रहवाधानभवतिपराशरः प्राह १३ इतिश्रीसंवत्सरादिनीफला
निसंपूर्णानि युधिष्ठिरो ३०४४ विक्रम १३५ शालिवाह १८००० ततस्तुराजाविजयाभिनंदनः १०००० ततः
स्तुनागार्जुन ४००००० कल्कि ८२१ भूपतिः कलौषडेतेशककारकाः नृपाः १ क्रमादमीयांकृतवेदखाग्नयः
शरत्रिचंद्राः खखखाष्टरूपः कलौराजायुधिष्ठिरः द्वितीयोविक्रमोनामोज्जयिन्यांशककारकः तृतीयस्तु
प्रतिष्ठानेशालिवाहेतिसंज्ञकः विजयाभिनंदनोनामवाहण्यांसिंधुसंगमे पट्टनेकरवीराख्येनृपोनागार्जुनोभ
वेत् गौडदेशानुराहापांततः कल्कीभविष्यति चैत्राधेशुनृपः १ क्रियेदिवसपोमंत्री २ फलेशोड्जेट् ३ शौ
वेमेघपति ४ नृयुग्मभीरुदिनयोर्दिनयार्थशो ५ यकर्केट्दिनट्सस्पेट् ६ सैन्यपतिहरा ७ वृषरसेट्ज्ञुके ८
धनैधान्यपो ९ नक्रेनीरसेपो १० वृधप्रपीडितावर्षेतुनाथदशा ११ शकफलनिर्णयः कांबोजकाश्मी
रकलिंगदेशे राज्ञःफलंवाल्हिकमालवेषु मंत्रीफलंपौड्रविदर्भदेशेसस्याधिनाथस्यफलंप्रधानं १ रसे
शजेकोकणमागधेचस्यान्नीरसेशस्यचमालवाख्ये मेघेफलंद्राविडगौडयोश्चसर्वेषुदेशेषुफलंतुशेषं राम
२ विंध्यस्यदक्षिणेदेशेफलमाद्रीप्रवेशजं एवंसंचित्यदैवज्ञफलंसांवत्सरंवदेत् ३ कलौदशसहस्राणि। ९

विसुक्तिष्टतिमेदिनीं तदर्द्धज्ञान्ह वीतोयंतदर्द्धग्रामदेवता: १ एध्काकुहूशशिपभास्वदज्प्रवेशलग्नेश्वर:
शुभखयुत्ववीक्षितश्चेत्त तहृत्सरेजगतिसौख्यमलप्रकुर्युः पापार्दितोगदनेरेंद्रभयंप्रजानां १मेषार्कप्रवे
शलग्नेशश्शुभ:श्शुभयुतायदा स्वोच्चादिस्वर्गसंगश्चेत्स्यात्सुभिक्षंसुखिन:प्रजा: पापाश्चेत्व्यत्ययंहृयंज्ञात्वा
वदेत्सुधी: जन्मोदयाद्भास्वदजप्रवेशलग्नेहियद्भावगतंशुभान्वितं तद्भाववृद्धिंप्रकरोतिवर्षे पापान्विते
तद्भवनुस्पहानि श्रीरामायनम: शाकाश्चेंदुवियुक्तशकोनगुगुणा:श्शून्यावरांगाध्नोलब्धंभाद्यमिताब्दवे
ददहनाघ्नंसाब्दभूपेंदुत: दिग्भासकलयुतंप्रभवतोब्द:षष्टिशेषास्मृता १ शेषांशणरविर्भिहतादिनमुखं
मेषार्कत:प्राग्भवेत् १ श्रीशुभमस्तु श्रीकाशीविश्वनाथपुरीमेमहल्लावादसाहगंजशिवालेघाट आनं
दवनछापाखानेमे लालाअनन्तराम अगरवालेकिहापुस्तकराजावलीछापागया छापनेवालेकानाम
विसेसरकारीगढ लिखाविश्वनाथभट संवत् १९२३ मितीअधिकज्येष्ठवदी१३ वारसोम्यवार जिसले
नाहोयतोचाननीचोकमेवालकिशुनकेपासमीलेगी ॥ श्रीकृष्णजीसदोसहायरखे ॥ श्रीरामचंद्र ॥
सोधाराम जिम्मावनपंडीतनने ॥

॥इतिरांजावर्संसमाप्तः शुभमस्तु॥ ॥

रि

IGNCA RAR
R-212
ACC. No.